

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO**S | O M***Vår referanse*
2015/2170*Deres referanse*
14/2380*Vår saksbehandler*
Hilde Kjensmo*Dato*
11.08.2015**HØRING – FORSLAG TIL ENDRING I REGELVERKET TIL
ARBEIDSAVKLARINGSPENGER I FOLKETRYGDLOVEN**

Det vises til Arbeids- og sosialdepartementets høringsbrev 24. juli 2015 og det vedlagte høringsnotatet om forslag til endring i regelverket om arbeidsavklaringspenger i folketrygdloven § 11-6 (bistand til å skaffe eller beholde arbeid).

Ombudsmannen er glad for at Arbeids- og sosialdepartementet følger opp ombudsmannens uttalelse 19. desember 2014 i sak nr. 2014/1275, der ombudsmannen påviste at lovendringen fra 2013 medførte en begrensning i Trygderettens mulighet til å overprøve Navs vurderinger av om bruker har rett til arbeidsavklaringspenger.

Bakgrunnen for ombudsmannens uttalelse var en undersøkelse på eget initiativ av Trygderettens behandling av saker om arbeidsavklaringspenger (AAP). Ombudsmannen sammenliknet Trygderettens avgjørelser før og etter at folketrygdloven § 11-6 ble endret 1. januar 2013. Det viste seg at Trygderetten i flere saker etter lovendringen anså rettens mulighet til å overprøve Navs avslag på arbeidsavklaringspenger som innskrenket. Trygderetten begrenset seg derfor i disse sakene til å slå fast at bruker ikke var tildelt arbeidsrettet tiltak, uten å ta stilling til Navs vurdering av brukerens arbeidsevne etter folketrygdloven § 11-5. Ved at Arbeids- og velferdsetaten har lagt til grunn at bruker ikke har klageadgang på avgjørelser fra Nav lokalt om ikke å tildele arbeidsrettet tiltak, avgjøres spørsmålet om bruker har rett til arbeidsavklaringspenger i realiteten også av Nav lokalt i slike saker. En slik saksbehandling og praksis setter rettssikkerhetsgarantiene som brukerne bør kunne forvente er innebygget i folketrygdloven på prøve. Ekstra betenkelig blir det når disse rettssikkerhetsproblemene i liten grad var blitt gjort kjent for Stortinget ved omtale i departementets lovproposisjoner eller øvrige forarbeider til AAP-ordningen og endringene som er vedtatt i denne etter innføringen i 2010. Ombudsmannens standpunkt er for øvrig at bruker som hovedregel har rett til å påklage avslag på arbeidsrettet tiltak, jf. ombudsmannens uttalelse 10. mars 2014 i sak 2013/1625. Ombudsmannen er klar over at departementet har et løpende arbeid på gang for også å følge opp uttalelsen fra mars 2014 i sak 2013/1625.

Ombudsmannen støtter følgelig departementets forslag om å reversere lovendringen i folketrygdloven § 11-6 fra 1. januar 2013, slik at ordlyden «behov for» behandling tilbakeføres i bestemmelsens bokstav a, og ordlyden «behov for» arbeidsrettet tiltak tilbakeføres i bestemmelsens bokstav b. Som departementet legger ombudsmannen til grunn at endringsforslaget vil gi Trygderetten tilbake muligheten til å overprøve alle Navs vurderinger etter folketrygdloven § 11-6, slik som lovgiver ved innføringen av AAP-ordningen i 2010 forutsatte at Trygderetten ville ha.

Aage Thor Falkanger